

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

4. ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE LGS KONU ÖZETLERİ

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

ATATÜRK İLKELERİ

ATATÜRK İLKELERİ

Atatürk İlkeleri

Atatürk tarafından ortaya konulan, temelini Atatürkçü düşüncenin oluşturduğu, tam bağımsızlığı ve çağdaşlaşmayı sağlamayı amaçlayan ilkelere **Atatürk ilkeleri** denir.

- **Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, laiklik ve inkılapçılık** olarak bilinen Atatürk ilkeleri, **10 Mayıs 1931'de yapılan Cumhuriyet Halk Fırkası kurultayında** Atatürk tarafından açıklanmıştır.
- **1937 yılında anayasaya eklenen** Atatürk ilkeleri, 1961 ve 1982 yıllarında hazırlanan anayasalarda da anlam ve içerik yönüyle yer almıştır.

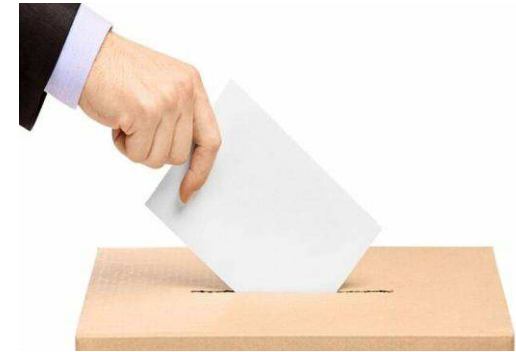
CUMHURİYETÇİLİK

- **Cumhuriyet**, egemenliğin millete ait olduğu yönetim biçimidir.
- Cumhuriyet, **halkın kendi kendisini yönetmesi** ve devlet içinde karar verecek tek yetkili makam olarak milleti kabul etmektir. Cumhuriyet rejiminde esas, yöneticilerin seçimle iş başına gelmeleridir.
- **Demokrasi**, halkın kendini doğrudan doğruya yönetmesidir. Cumhuriyet rejiminin ulaştığı en ideal yönetim biçimidir.
- Cumhuriyet yönetiminde millet adına karar verme yetkisi doğrudan millet tarafından seçilmiş olan meclise aittir.

CUMHURİYETÇİLİK

- **Cumhuriyetçilik;** devletin **yönetim şekli** olarak cumhuriyeti kabul etmek, bu yönetimi benimsemek, onu korumak ve yaşatmak demektir.
- **Cumhuriyetçilik;** demokrasi ve cumhuriyet rejiminin korunması, geliştirilmesi ve benimsenmesi için yapılan tüm çalışmalardır.
- Atatürk'ün cumhuriyetçilik ilkesi, **yönetimin cumhuriyet olmasını** öngörür. **Halk, egemenlik hakkını kullanarak yöneticilerini hür iradesiyle seçer.**
- Atatürk'ün cumhuriyet anlayışı **demokrasiyi** esas alır. Bu anlayışa göre cumhuriyette son söz, millet tarafından seçilmiş meclistedir.

CUMHURİYETÇİLİK

Bilgi: Cumhuriyetçilik diğer ilkelerle birbirini tamamlayan bir bütündür.

- ✓ Cumhuriyet idaresi, toplumun millet olma bilincine ulaşmasıyla meydana gelen bir yönetim olduğu için **milliyetçi**dir.
- ✓ Egemenliğin halka ait olması nedeniyle **halkçı** bir karakter taşır.
- ✓ Cumhuriyetçilik, bütün alanlarda çağdaş bir uygarlığı hedeflediği için **inkılapçı** bir özelliğe sahiptir.

Bilgi: Demokrasilerde en iyi yönetim biçimidir.

- En önemli unsur seçimdir.
- **Halkın, seçtiği temsilciler aracılığı ile kendini yönetmesidir.**
- Yeni Türk devletinin değişmez yönetim biçimi olarak kabul edildiği için temel ilkelerin başına konulmuştur.
- **Atatürk'e göre Türk milletinin tabiatına ve adetlerine en uygun yönetim cumhuriyettir.**

CUMHURİYETÇİLİK

CUMHURİYETÇİLİK İLKESİ DOĞRULTUSUNDA YAPILAN İNKILAPLAR

- **TBMM'nin açılması (1920)**
- 1921 ve 1924 Anayasalarının yapılması
- **Saltanatın kaldırılması (1922)**
- **Cumhuriyetin ilan edilmesi (1923)**
- **Halifeliğin Kaldırılması (1924)**
- Şer'iyye ve Evkaf Vekaleti'nin Kaldırılması (1924)
- **Siyasal partilerin kurulması (1924)**
- Ordunun siyasetten ayrılması (1924)
- **Kadınlara seçme ve seçilme haklarının verilmesi (1930-1933-1934)**

CUMHURİYETÇİLİK

Cumhuriyetçilik İlkesi Anahtar Kelimeler

Ulusal (milli) egemenlik,
Ulusal irade,
Seçim,
Çok partili rejim,
Seçme ve seçilme hakkı,
demokrasi,
millet iradesi,
Rejim-yönetim,
halkın yönetimi...

MİLLİYETÇİLİK

Millet: Geçmişte bir arada yaşamış, şimdi bir arada yaşayan, gelecekte de bir arada yaşama inanç ve kararlılığında olan, aralarında dil, tarih, kültür ve ülkü birliği bulunan insan topluluğuna millet denir.

Milliyetçilik: Milliyetçilik, milletini sevmek, milletini yüceltme amacını benimsemek ve o yolda yürümektir.

MİLLİYETÇİLİK

- **Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi**, kendini aynı milletin üyeleri sayan kişilerin o milleti daha ileriye taşımak için çalışmalarıdır.
- Atatürk milliyetçiliğinde dil, mezhep, din farkı gözetilmeksizin kendisini Türk sayan herkes Türk'tür. "*Ne mutlu Türk'üm diyene!*" sözü Atatürk'ün milliyetçilik anlayışını ifade eder.
- **Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi, millî birlik ve beraberlik temeline dayanır.**
- **Milletimizin millî birlik ve beraberliğine en güzel örnek Kurtuluş Savaşı'dır.**

MİLLİYETÇİLİK

- Milliyetçilik, bağımsızlık mücadelesinin kaynağı olmuştur.
- Türk toplumunu oluşturan bireylerin birlikte yaşama ve ülkeyi kalkındırma arzusunu ifade eder.
- Ulusal (milli) mücadelemizde ilk uygulamaya konulan ilkedir.
- **Din birliğine değil, birlikte yaşama arzusuna dayanır. Bu nedenle laiktir.**
- **Türk ırkının üstünlüğüne değil, ulusların eşitliği temeline dayanır. Bu nedenle ırkçı değildir.**
- Yayılmacı (fetihçi) değildir; ancak ulusal bağımsızlığı temel alır.
- **Din ve ırk birliği şart değildir, Ümmet anlayışı yoktur.**

MİLLİYETÇİLİK

Atatürk milliyetçiliğinin özellikleri şunlardır:

- ✓ **Birleştirici ve bütünleştiricidir.**
- ✓ Vatanın bütünlüğünü ve milletin bağımsızlığını savunur.
- ✓ İnsanlığa değer verir.
- ✓ Barışçıdır.
- ✓ Başka milletlere saygılıdır.
- ✓ **İrkçiliğe karşıdır.**

Atatürk milliyetçiliğinde milleti bir arada tutan unsurlar

- Milli eğitim,
- **Misak-ı Milli,**
- Dil, tarih, kültür ve gaye birliği,
- Milli kültür,
- Türklük şuuru,
- Manevi değerlerdir.

MİLLİYETÇİLİK

MİLLİYETÇİLİK İLKESİ DOĞRULTUSUNDA YAPILAN İNKILAPLAR

- **İstiklal Marşının Kabulü**
- Kapitülasyonların kaldırılması
- **Misak-ı İktisadi Kararları**
- Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
- **Türk Tarih Kurumu'nun kurulması**
- Türk Dil Kurumu'nun kurulması
- **Yabancı okulların ayrıcalıklarının kaldırılarak Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanması**
- **Yabancı okullarda Türkçe, tarih ve coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından okutulması**
- Türk Parasını Koruma Kanunu

MİLLİYETÇİLİK

Milliyetçilik İlkesinin Faydaları

- ✓ **Kurtuluş Savaşımızın kazanılmasını sağlamıştır.**
- ✓ **Milletimizin iç ve dış tehditler karşısında bütünleşmesini sağlamıştır.**
- ✓ **Türk toplumunu din, mezhep, ırk, ve sınıf kavgalarından koruyarak milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirmiştir.**

Bütünleyici İlkeler

- Milli bağımsızlık
- Milli birlik ve beraberlik
- Ülke bütünlüğü

MİLİYETÇİLİK

Milliyetçilik İlkesi Anahtar Kelimeler:

Ulusal (milli) benlik,
Ulusal (milli) bilinç,
Ulusal (milli) bağımsızlık,
Ortak dil,
Ortak kader,
ülkü birliği,
vatan sevgisi,
Türk,
milli tarih,
milli kültür...

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

ATATÜRK İLKELERİ

HALKÇILIK

Halk: Bir milleti oluşturan, çeşitli mesleklerin ve toplumsal grupların içinde bulunan insanlara halk denir.

Halkçılık; Milletın çıkarına ve halkın yararına bir siyaset izlenmesi, Türk vatandaşı olan herkesin kanun önünde eşit olması, halkın devlet yönetimine eşit katılımının sağlanması, siyaset ve yöneticilerin halk için çalışmasıdır.

Yorum: Halkçılık ilkesi, hem **cumhuriyetçilik** hem de **milliyetçilik** ilkelerinin doğal sonucudur.

Cumhuriyetçilik ve Milliyetçilik ilkelerinin zorunlu sonucu olarak Halkçılık doğmuştur.

HALKÇILIK

Halkçılık;

- Toplumu oluşturan bireyler arasındaki **ayrıcalıkların ortadan kaldırılmasıdır.**
- **Herkesin kanun önünde eşit olmasıdır.**
- Halkçılık **her türlü sınıf farklılığını reddeder,** iç barışı ve **sosyal adaleti** sağlamayı amaçlar.
- Cumhuriyet, halkın egemenliğine dayalıdır. Millet (ulus) ise halkın bilinçlendirilmesi ile ortaya çıkar.

HALKÇILIK

HALKÇILIK İLKESİ DOĞRULTUSUNDA YAPILAN İNKILAPLAR

- **Cumhuriyetin ilanıyla egemenliğin doğrudan halka verilmesi**
- Aşar vergisinin kaldırılması
- **Kılık Kıyafet Kanunu**
- Hukuk birliğinin gerçekleştirilmesiyle kanunlar karşısında eşitliğin sağlanması
- **Azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilerek ayrıcalıklarının sona erdirilmesi ve toplumda eşitliğin sağlanması**
- Soyadı Kanunu'nun yanı sıra çıkarılan bir kanunla "ağa, hacı, hoca, hafız, molla, bey" gibi ayrıcalık belirten unvanların kaldırılması
- **Medeni Kanun'un kabul edilmesiyle sosyal ve ekonomik alanlarda kadın - erkek eşitliğinin sağlanması**
- Millet Mektepleri ve Halkevlerinin açılması
- **Sosyal devlet ilkesinin benimsenmesi,**
- İlköğretimin parasız ve zorunlu olması
- **Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi**

Halkçılık İlkesinin Türk Toplumuna Sağladığı Faydalar

- ✓ **Kanunlar önünde herkes eşittir.**
- ✓ Devlet **yurdun dört tarafına hizmet götürmek zorundadır.**
- ✓ Vatandaşlar arasındaki **her türlü ayrıcalık kaldırılmıştır.**
- ✓ **Vatandaşlar, devlet kaynaklarından ve kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanmaktadır.**
- ✓ Halka **ücretsiz eğitim ve eğitimde fırsat eşitliği** tanınmıştır. İhtiyacı olanlara devlet hastanelerinde **ücretsiz sağlık hizmetleri** verilir. Halkın ihtiyacı olan altyapı yatırımlarının tümü devlet tarafından yapılır.
- ✓ En uzak köylere kadar okul, sağlık ocağı, yol, elektrik ve su gibi hizmetlerin götürülmesi, halkçılık ilkesinin bir gereğidir.

HALKÇILIK

Halkçılık İlkesi Anahtar Kelimeler

Eşitlik,
Ayrıcalıkların kaldırılması,
Dayanışma,
Topluma hizmet,
Sosyal devlet,
Sosyal adalet,
Sınıfsız toplum,
Kamu yararı,
Kamu,
Ayrıcalık yok

**BİR SOSYAL DEVLET
UYGULAMASI OLARAK
MEB'İN ÜCRETSİZ DERS
KİTAPLARI
UYGULAMASI**

DEVLETÇİLİK

Devletçilik, temel anlamıyla **devletin ekonomik hayatın içine girmesidir**.

Yani **ekonomik kalkınmanın devlet eliyle gerçekleştirilmesidir**. Devletin ekonomik kalkınmayı sağlamak için yaptığı bütün müdahaleler bu ilke ile ilgilidir. Ekonomideki devletçilik, özel girişimlerin gerçekleştiremeyeceği ekonomik atılımları devletin kendi imkânlarıyla yapmasıdır.

DEVLETÇİLİK

Yorum: Devletçilikte özel sektör yani **bireysel girişimler** (liberal ekonomi) **engellenmez; ancak devlet ekonomiye müdahale etmeyi** (sosyalist ekonomi) **gerekli görür.**

Yani, liberal ve sosyalist ekonomik sistemlerin olumlu yönleri alınarak, **karma ekonomik** bir sistem oluşturulmuş ve yeni Türk devleti bu sistemi uygulamaya koymuştur.

Devletçilik, halkçılık ilkesinin zorunlu bir sonucudur.

DEVLETÇİLİK

- Cumhuriyetin ilanından sonra özel teşebbüs desteklenerek liberal bir ekonomi kurulmak istenmiş, ancak **sermaye yetersizliği, makine ve yedek parça sorunu, teknik eleman azlığı gibi nedenlerden dolayı özel teşebbüs başarısız olmuştur**. Bu nedenle devlet ekonomik hayata müdahale etmek zorunda kalmıştır. *(Ulusal sebepler)*
- Diğer yandan 1929'dan itibaren tüm dünyada etkili olan ekonomik kriz devletçi bir politika izlemeyi zorunlu hale getirmiştir. *(Uluslararası sebepler)*

Bilgi: Devletçilik ilkesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır.

DEVLETÇİLİK

- Devlet, 1933'ten itibaren **I. Beş Yıllık Kalkınma Planı** ile ekonomik hayatın içinde yer almaya başlamış, kısa zamanda **devlet eliyle büyük sanayi tesisleri kurulmuştur.** (*Dokuma ve şeker fabrikaları, Karabük Demir Çelik Fabrikası gibi*)
- **1939'da II. Beş Yıllık Kalkınma Planı** hazırlanmış ancak **II. Dünya Savaşı** çıktığından uygulanamamıştır.
- **Devletçilik, vatandaşın yapamadığı ekonomik yatırımların devlet tarafından yapılmasını amaçlar.** Amaç ülkeyi hızlı bir şekilde kalkındırmaktır.
- **Devletçilik, ekonomide vatandaş ile devletin iş birliği yapması demektir.**
- Devlet, vatandaşların özel girişimlerine de destek verir. Sermayesi olan tüm vatandaşların üretime katılmasını teşvik eder.

DEVLETÇİLİK

DEVLETÇİLİK İLKESİ DOĞRULTUSUNDA YAPILAN İNKILAPLAR

- **Teşvik-i Sanayi Kanununun çıkarılması**
- Fabrika ve işletmelerin kurulması
- **Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün kurulması**
- Sanayi yatırımlarını desteklemek için Sümerbank ve Etibank'ın kurulması
- **Eğitim, sağlık, kültür ve sanat alanlarında yatırımların yapılması**
- Faiz oranlarının ve temel tüketim mallarının fiyatlarının devlet tarafından belirlenmesi
- Devlet bankalarının ve Merkez Bankası'nın kurulması
- **I. Beş Yıllık Kalkınma Planının hazırlanması**
- Sağlık ve eğitim kurumlarının yaygınlaştırılması

DEVLETÇİLİK

DEVLETÇİLİK İLKESİNİN YARARLARI

- ✓ **Planlı ekonomiye geçilmiş, temel tüketim maddelerinin devlet eliyle üretilmesi sağlanmıştır.**
- ✓ Ekonomik kalkınmada bölgeler arası farklılıkların giderilmesinde önemli rol oynamıştır.

Devletçilik İlkesi Anahtar Kelimeler:

Ekonomi,

Kalkınma,

Karma ekonomi modeli,

Yatırım,

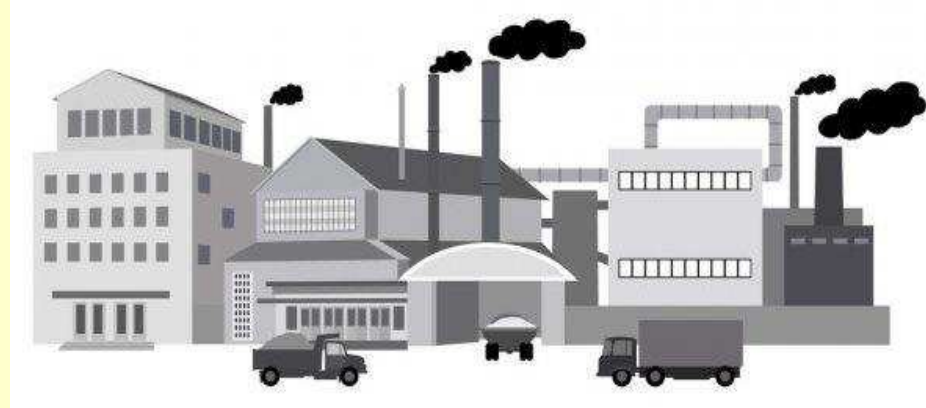
Sanayi,

Özel sektör-Özel teşebbüs,

Kamulaştırma-Devletleştirme

Bankalar,

Fabrikalar

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

ATATÜRK İLKELERİ

LAİKLİK

- **Laiklik, devlet düzeninin ve hukuk kurallarının dine değil, akla ve bilime dayandırılmasıdır.** Kısaca **din işleri ile devlet işlerinin ayrı yürütülmesidir.**
- **Devlet düzeninin ve hukuk kurallarının dine değil akla ve bilime dayandırılmasıdır.**
- Kişilerin din ve vicdan özgürlüklerinin sağlanmasıdır.
- Bütün kurumlarda bilimsel esasların ve ileri teknolojinin kullanılmasını amaçlar.
- **Dinin çıkarıcı kimseler tarafından sömürü aracı olarak kullanılmasının engellenmesini amaçlar.**

LAİKLİK

- **Laiklik, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması,** din ve vicdan hürriyetinin devlet tarafından güvence altına alınmasıdır.
- Devlet bütün dinlere karşı tarafsız ve eşit mesafededir. Hiç kimsenin inancına ve ibadet şekline karışmaz.
- **Laiklik devletin din kurallarıyla değil akla, bilimsel temellere ve toplumun ihtiyaçlarına göre düzenlenerek yönetilmesidir.**
- Laiklik ilkesi, devlet yönetiminde millî egemenliğin temel alınmasını öngörür. Dinsel inanç ve duyguların istismarına izin vermez.
- **Her alanda bilime önem verilmesinden yanadır. Her türlü inanca saygılı olmayı benimser.**

LAİKLİK

- Laiklik ilkesinde temel hedef, **inanç özgürlüğü** sağlanmasıdır. **Herkes istediği inanca sahip olabilir ve bu inancın gereklerini yapabilir.**
- Atatürk'e göre dine saygı, inanan kişinin haklarına saygının bir sonucudur. Atatürk dine karşı olmadığı gibi, gerçek dindara da karşı değildir. **Dinin kişisel çıkarlar için kullanılmasına karşıdır.**
- Atatürk, "*Din lüzumlu bir müessesedir. Dinsiz milletin devamına imkân yoktur. Din vardır, lazımdır. Temeli sağlam bir dinimiz vardır.*" diyerek dinin hayatımızdaki yerini belirtmiştir.

LAİKLİK

LAİKLİK İLKESİ DOĞRULTUSUNDA YAPILAN İNKILAPLAR

- Saltanatın kaldırılması **(ilk aşama)**
- Halifeliğin kaldırılması **(en önemli aşama)**
- **Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması**
- **Medreselerin kapatılması**
- Şer'iyeye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması
- **Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması**
- İbadet yerleri dışında dinsel kıyafet, sembol ve işaretlerle dolaşılmasının yasaklanması
- **Medeni Kanun'un kabul edilmesi**
- **Ekonomi, hukuk, eğitim ve sosyal yaşam gibi her alanda dinden kaynaklanan uygulamalara son verilmesi**
- **1928'de anayasadan, "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin dini İslâm'dır." Maddesinin çıkarılması**
- 1937'de anayasaya Türk Devleti'nin laik olduğu ifadesinin eklenmesi

LAİKLİK

LAİKLİK İLKESİNİN YARARLARI

- ✓ Laiklik insanlara **din ve vicdan özgürlüğü sağlamış,**
- ✓ İnanç farklılıklarından kaynaklanan ayrıcalıkları da ortadan kaldırmış,
- ✓ **Toplumsal barışın ve huzurun sağlanması ile millî birlik ve beraberliğin güçlenmesinde rol oynamıştır.**

Laiklik İlkesi Anahtar Kelimeler:

Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması,
Akılcılık ve bilimsellik,
Din ve vicdan özgürlüğü,
Akıl ve bilim, inanç özgürlüğü,
Din, bilim,
Dinin sömürü aracı olmaktan çıkarılması

İNKILAPÇILIK-DEVRİMCİLİK

İNKILAPÇILIK (DEVRİMCİLİK)

İnkılap; toplum düzenini ve yapısını daha iyi duruma getirmek için yapılan köklü değişiklik ve iyileştirmelerdir.

- Atatürk, inkılabı, "*Türk milletini son yüzyıllarda geri bırakmış olan müesseseleri yıkarak yerlerine, milletin en yüksek medeni gereklere göre ilerlemesini sağlayacak yeni müesseseler koymaktır.*" şeklinde tanımlamıştır.

İnkılapçılık; Batılılaşma ve çağdaşlaşma yolunda daima ileriye, çağdaş uygarlığa yönelmektir.

İNKILAPÇILIK-DEVRİMCİLİK

Atatürk'ün inkılap anlayışı; eskiyi kaldırıp yerine yeni ve güzel olanı koymak ve milli kültürü geliştirmektir.

Atatürk bu konuda, "*Biz, batı medeniyetini bir taklitçilik yapalım diye almıyoruz. Onda iyi olarak gördüklerimizi, kendi bünyemize uygun bulduğumuz için dünya medeniyet seviyesi içinde benimsiyoruz.*" diyerek milli kültürün de geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir.

- **İnkılapçılık, toplumun eskiyen düzeninin yerine yeni ve çağdaş bir düzen getirilmesidir.** Bu da ancak köklü değişiklikler yapılarak gerçekleşir.

İNKILAPÇILIK-DEVRİMCİLİK

- **Atatürk İnkılâpçılığı, değişen şartlara kendi kendini yenileyen (dinamik) bir yapıya sahiptir.** Burada amaç bir taraftan devleti güçlendirmek ve korumak, diğer taraftan da uygar dünyanın gidişine ayak uydurmaktır.
- **Türk İnkılabı yeniyi, iyiyi ve güzeli esas alır ve ayrıca sürekli olarak çağdaşlaşmayı öngörür.** Çünkü yenileşmeye ayak uyduramayan milletlerin hayatında gerileme başlar. Bu çöküşü önlemek, topluma çağdaş niteliğini kaybettirmemek için yeniliklere açık olmak gerekir.

İNKILAPÇILIK-DEVRİMCİLİK

Bilgi:

Yapılan **bütün inkılaplar** inkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.

İnkılapçılık İlkesi Anahtar Kelimeler:

Devrim-İnkılâp,
Çağdaşlaşma-Batılılaştırma,
Değişim-Yenilik,
Dinamik yapı,
İlerleme-Yenileşme-Gelişme,
Dinamizm,
Durağan olmayan

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK ***SIYASİ ALANDA İNKILAPLAR***

SALTANATIN KALDIRILMASI (1 KASIM 1922)

Saltanat nedir?

- Bir ülkeyi **yönetme hakkının tek bir hanedanda** yani **tek bir ailede toplandığı yönetim sistemidir.**
- Ülke yönetiminin genellikle **babadan oğula geçtiği yönetimdir.**
- Monarşidir yani **iktidarın tek kişide toplandığı yönetim biçimidir.**
- Padişahlık / Krallık

Osman Bey Orhan Bey I. Murat

SALTANATIN KALDIRILMASI (1 KASIM 1922)

Saltanatın Kaldırılmasını Gerektiren Nedenler

- Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması ile fiilen sona ermesi
- TBMM'nin açılmasıyla **milli egemenlik ilkesinin yerleşmeye başlaması**
- 1921 Anayasası'yla **egemenlik hakkının TBMM'ye verilmesi**
- **Osmanlı Devleti'nin** Mudanya Ateşkes Antlaşmasıyla İtilaf Devletleri tarafından **hukuken yok sayılması**
- **Saltanatın milli egemenlik anlayışına aykırı olması**
(*en önemli neden*)
- **Lozan Barış Görüşmelerine Osmanlı Hükümeti'nin de çağrılmış olması** (*hızlandırıcı neden*)

SALTANATIN KALDIRILMASI (1 KASIM 1922)

Püf yorum: İtilaf Devletleri'nin Lozan Görüşmelerine TBMM (Ankara) ve İstanbul Hükümetlerini birlikte çağırımlarının amacı; **Türk tarafını bölerek, iki hükümet arasındaki ikilikten yararlanmak istemeleridir.**

- İstanbul Hükümeti'nin, Ankara'ya Lozan'a birlikte katılma çağrısı yapması üzerine, TBMM bu durumu ortadan kaldırmak ve İtilafların planlarını bozmak için **1 Kasım 1922**'de saltanatı kaldırmıştır.
- Sadece Halifelik yetkisi kalan Padişah Vahdettin, **17 Kasım 1922**'de yurdu terk etmek zorunda kalmıştır.

Püf çıkarım: Halifelik makamının saltanatla birlikte kaldırılmamasının nedeni, **kamuoyu** ve **şartların hazır olmamasıdır.**

SALTANATIN KALDIRILMASI (1 KASIM 1922)

Saltanatın Kaldırılmasının Sonuçları

- ✓ 623 yıllık **Osmanlı Devleti kesin olarak sona ermiştir.**
- ✓ İtilaf Devletleri'nin Lozan'da **ikilik çıkarma planları** bozulmuştur.
- ✓ **Laikliğe geçişte ilk adım atılmıştır.**
- ✓ İlk TBMM'nin siyasi alanda gerçekleştirdiği ilk büyük inkılaptır.
- ✓ **Cumhuriyet yönetimine geçişi hızlandırmıştır.**

Püf bilgi:

Saltanatın kaldırılması,
tek kişi yönetimine son verdiği için
ulusal/milli egemenlik ve **Cumhuriyetçilik**
ilkeleriyle ilişkilidir.

Halifeliği saltanattan ayırdığı için
Laiklik ilkesi ile ilişkilidir.

ANKARA'NIN BAŞKENT OLUŞU -13 Ekim 1923

- **27 Aralık 1919**'da Temsil Heyeti'nin Ankara'ya gelmesi ile **Ankara Millî Mücadele'nin karargâhı olmuştu.**
- **23 Nisan 1920** de TBMM'nin Ankara'da açılmasıyla **yeni Türk Devletinin temelleri atıldı.**
- **Kurtuluş Savaşı buradan yönetildi.** Böylece Ankara, fiilen başkent durumuna geldi.

ANKARA'NIN BAŞKENT OLUŞU -13 Ekim 1923

Ankara'nın başkent ilan edilmesinde;

- **Milli mücadelenin idari merkezi olması** (siyasi)
- **TBMM'nin burada açılması** (siyasi)
- Yeni Türk devletinin temellerinin burada atılması (siyasi)
- **Askeri ve coğrafi açıdan güvenli bir yerde olması** (askerî-coğrafi)
- **Anadolu'nun orta yerinde ve merkezi bir konumda olması** (coğrafi-stratejik)
- Ulaşım ve haberleşme araçları açısından gelişmiş olması gibi nedenler etkili olmuştur.

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Cumhuriyet'in ilanına ortam hazırlayan gelişmeler (kronolojik olarak)

- ✓ **Saltanatın kaldırılması**
- ✓ Milletvekili seçimlerinin yenilenerek II. TBMM'nin açılması
- ✓ **Lozan Barış Antlaşmasının imzalanması**
- ✓ Yeni Türk Devleti'nin ilk siyasi partisi olan Halk Fırkasının kurulması
- ✓ İtilaf Devletlerinin İstanbul'u boşaltması
- ✓ **Ankara'nın başkent ilan edilmesi**
- ✓ **Meclis Hükümeti sistemi nedeniyle meydana gelen hükümet bunalımı**

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Cumhuriyet'in ilanını gerektiren nedenler

- Yeni Türk Devletinin **rejiminin (yönetim şeklinin) ne olacağıının belli olmaması**
- Saltanatın kaldırılmasından sonra oluşan **devlet başkanlığı sorunu**
- Yeni Türk Devleti'nin yapacağı inkılâplara en uygun rejimin Cumhuriyet olması
- Meclis Hükümeti Sistemi'nden kaynaklanan **hükümet bunalımları**
- **29 Ekim 1923'te Cumhuriyet** ilan edildi.
- 1921 Anayasasının birinci maddesinin sonuna **"Türkiye Devleti'nin yönetim şekli Cumhuriyettir."** eklendi.

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Cumhuriyet'in ilanı ile;

- Yeni **Türk Devleti'nin adı** konuldu. (*Türkiye Cumhuriyeti*)
- **Yönetim şekli/rejimi** (*Cumhuriyet*) belirlendi. Böylece rejim konusundaki tartışmalar sona erdi.
- Mustafa Kemal **Cumhurbaşkanı** seçildi. Böylece **Devlet Başkanlığı** sorunu da çözüme kavuştu.
- Meclis Hükümeti Sistemi'nden **Kabine Sistemi**'ne geçildi. Böylece Meclis'te yaşanan hükümet bunalımları da sona erdi.
- **Demokratikleşme** yolunda önemli bir adım atıldı.
- **İsmet** (İnönü) **Bey, Başbakan** olarak atandı. **Fethi (Okyar) Bey** ise **TBMM Başkanlığı**'na seçildi.

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Bilgi-yorum:

- **Meclis Hükümeti Sistemi**nde **Bakanlar meclis** içerisinde **tek tek seçiliyordu**. Bu durum **hükümeti kurmayı ve sürdürmeyi zorlaştırmaktaydı**. Bu yüzden Cumhuriyetin ilanı bir zorunluluk haline gelmişti.
- Cumhuriyetin ilanı ile **Kabine Sistemi**ne geçilmiş, **hükümet kurmada yaşanan sıkıntılar ortadan kalkmıştır**.

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Püf bilgiler:

Hz. Muhammed'in vefatından sonra devlet ve hükümet işlerini yürütmek amacıyla seçilen idarecilere **Halife** adı verilmiştir.

İlk dört halife seçimle belirlenmiş,
ancak **Emeviler'den** itibaren halifelik **saltanata** dönüşmüştür.

Halifelik,
Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi ile Osmanlı padişahlarına
geçmiştir (1517).

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

- Osmanlı padişahı I. Dünya Savaşı sırasında **Müslümanları İtilaf Devletleri'ne karşı savaşa çağırmak için cihat ilan etmiş ancak bu davet pek ilgi görmemiş, hatta bazı Arap çeteler Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmışlardır.**
(Halifelik kurumunun etkisini yitirdiğini gösterir)
- 1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılırken **şartlar ve ortam müsait olmadığından halifelik kaldırılmamış,** Osmanlı ailesinden **Abdülmecit Efendi** halife olarak seçilmiştir.

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Halifeliğin Kaldırılma Nedenleri

- Halifelik kurumunun **milli egemenlikle bağdaşmaması**
 - Halifeliğin **laik düzene geçişte önemli bir engel olması**
 - **Halifenin padişah gibi davranarak devlet işlerine karışması**
 - Bazı çevrelerin halifeyi kullanmaya çalışmaları
 - **Yabancı devletlerin halifelik kurumunu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istemeleri**
-
- TBMM, **3 Mart 1924**'te çıkardığı bir yasa ile **halifeliği kaldırmış ve Osmanlı ailesinin yurt dışına çıkarılmasını kararlaştırmıştır.**

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Halifeliğin Kaldırılmasının Önemi

- **Laik düzene geçişin** en önemli adımı atılmıştır.
- **Milli egemenlik** ve **ulus devlet** ilkesi güçlenmiştir.
- Saltanat yanlılarının dayanağı ortadan kalkmış ve **eski rejime dönüş yolları kapanmıştır**.
- **Yapılacak inkılâplara zemin hazırlanmıştır**.
- **Devlet yönetimindeki ikilik** (*siyasi kurum= TBMM, dini kurum= Hilafet*) **ortadan kalkmıştır**.
- **Ümmetçilik arayışları sona ermiş** ve **ulus devlet anlayışı güç kazanmıştır**.

Püf bilgi: Halifeliğin kaldırılması **siyasi alanda** yapılan bir inkılaptır. **Laikliğin önündeki en büyük engelin kaldırılmasıdır.** **Laiklik ilkesi ile ilgilidir.**

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Halifeliğin kaldırıldığı gün (3 Mart 1924) şu kanunlar da kabul edilmiştir.

Tevhidi Tedrisat (Öğretim Birliği) Kanunu: **Eğitim ve öğretim kurumları birleştirilmiş** ve devlet kontrolüne alınmıştır. **Medreseler kapatılarak** modern okullar açılmış ve tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. **Karma ve laik eğitime geçilmiştir.**

Şer'iyeye ve Evkaf Vekaleti kaldırılarak Şer'iyeye Vekaleti yerine **Diyanet İşleri Başkanlığı,** Evkaf Vekaleti yerine **Vakıflar Genel Müdürlüğü** kurulmuştur. Böylece **laik devlet** olma yönünde önemli bir adım atılmıştır.

Erkan-ı Harbiye Vekaleti kaldırılarak yerine **Genel Kurmay Başkanlığı** ve **Milli Savunma Bakanlığı** kurulmuştur. Böylece **ordunun siyasetten ayrılması için önemli bir adım atılmıştır.**

1924 ANAYASASI (20 NİSAN 1924)

- 1921 yılında hazırlanan **Teşkilat-ı Esasiye Kanunu** (1921 Anayasası) **olağanüstü şartlar altında** kabul edilmiş bir anayasa idi. Bu nedenle eksik ve yetersiz kalan yönleri vardı.
- Cumhuriyetin ilanından sonra 1921 Anayasası yetersiz kaldığı için **1924 Anayasası'nın hazırlanması zorunlu hale gelmişti.**

1924 Anayasasının Özellikleri

- Türkiye Devleti bir **Cumhuriyet'tir** (ilk kez).
- Devletin dini **İslam**, dili **Türkçe**, başkenti **Ankara**'dır.
- Bütün güçlerin kaynağı millettir, **egemenlik hakkı millete aittir.**

Not: 1928'de Anayasa'dan "**Devletin dini İslam'dır**" ibaresi çıkarılmıştır. Böylece **laiklik ilkesi** benimsenmiştir.

1924 ANAYASASI (20 NİSAN 1924)

1921, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarının Ortak Özellikleri

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

Bütün güçlerin kaynağı millettir.

Cumhuriyet rejimi ve temel nitelikleri
değiştirilemez.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

Hukuk Alanında İnkılaplar

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

Anayasa:

Bir devletin rejimini, işleyişini, kişi hak ve hürriyetlerini ortaya koyan temel kanundur.

Anayasalarımız

sırasıyla;

1921, 1924, 1961, 1982

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU (20 OCAK 1921)

- **Birinci İnönü Savaşından sonra hazırlanarak yürürlüğe konmuştur.**
- **Savaş döneminin zor şartları altında hazırlandığı için olağanüstü özellikler taşıyan** bir anayasadır.

Başlıca maddeleri:

- ✓ **Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir.**
(*Yönetme gücü millete aittir.*)
- ✓ **Yasama, yürütme, yargı yetkileri TBMM'ye aittir.**
(**Güçler birliği** ilkesi esas alınmıştır.)
- ✓ Meclis başkanı aynı zamanda hükümetin de başkanıdır.
(*Meclis Hükümeti Sistemi*)
- ❖ **Tek meclis ve meclisin üstünlüğü** ilkeleri kabul edilmiştir.

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

MEDENİ KANUNUN KABULÜ (17 ŞUBAT 1926)

Hukuk Alanında İnkılap Yapılmasını Gerektiren Nedenler

- ✓ Osmanlı Devleti'nde **hukuk birliğinin olmaması**
- ✓ Osmanlı **hukuk sisteminin dini kurallara göre düzenlenmiş olması** ve **laik yönetim anlayışıyla bağdaşmaması**
- ✓ **Kadın-erkek eşitliğinin tam olarak sağlanmak istenmesi**
- ✓ Milli birlik ve bütünleşmeyi hızlandırma düşüncesi

Bilgi: Osmanlı Devleti'nde aile hukukunu düzenleyen kanun olan **Mecelle**, dini kurallara göre hazırlanmıştı. **Çağın koşullarına** ve **toplumun ihtiyaçlarına cevap vermekten uzaktı.**

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

Püf yorum: Savaştan yeni çıkmış bir toplumda **hukuk kanunları hazırlayabilecek yeterli kadronun olmaması** ve hukuk kurallarının **hazırlanmasının uzun zaman alacağı düşüncesiyle** hukukla ilgili kanunlar Avrupa'dan alınmıştır.

- **17 Şubat 1926'da, İsviçre Medeni Kanunu** örnek alınarak **Türk Medeni Kanunu** kabul edilmiştir.

Püf bilgi: İsviçre Medeni Kanunu'nun kabul edilmesinde;

- **Bu alandaki en son kanun olması,**
- **Sade olması, sorunlara pratik yollardan çözüm getirmesi,**
- **Kadın ve erkek eşitliğine önem vermesi,**
- **Laik ve demokratik olmasıdır.**

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

Medeni Kanun ile;

- **Tek eşli evlilik** ve **resmi nikâh** zorunluluğu getirildi.
 - Kadınlara **boşanma hakkı, mirasta eşitlik ve mahkemede şahitlik hakları** tanındı.
 - Kadınlara **istediği mesleği seçme ve çalışma hakkı** verildi.
 - Ayrıca **hukuk birliği sağlanmıştır**.
- **Ortodoks Patrikhanesinin** evlendirme, boşanma gibi bir takım dünyevi yetkileri de elinden alınmıştır. Sadece bir **dini kurum** olarak kalması sağlanmıştır.
(Azınlıkların haklarını koruma yetkileri sona ermiştir).

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

Püf bilgi: Medeni Kanun ile;

- Türk kadını **ekonomik ve sosyal haklar yönünden** toplum içerisinde layık olduğu yeri almıştır.
- **Aile hukuku laikleştirilmiş** ve **ulus toplumu anlayışına geçilmiştir.**

Püf bilgi: Türk Medeni Kanunu,

- **Akla dayanan hukuk kurallarını** getirmekle **laiklik;**
- **Kadınları erkeklerle eşit duruma getirmesi** yönüyle **halkçılık;**
- **Eski kanunları ortadan kaldırması** yönüyle de **inkılâpçılık** ilkesiyle ilgilidir.

HUKUK ALANINDA İNKILAPLAR

Hukuk alanında yapılan diğer çalışmalar şunlardır.

- **İtalya**'dan **Ceza Kanunu** (1926),
- **İsviçre**'den **Ticaret Kanunu** (1929),
- **Almanya**'dan **Ceza Muhakemeleri** ve **Deniz Ticaret Kanunu** (1932),
- **İsviçre**'den **İcra ve İflas Kanunu** (1932) alınarak hukuk alanında çağdaşlaşma sağlanmaya çalışılmıştır.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA İNKILAPLAR

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Eğitim alanında inkılap yapılmasını gerektiren sebepler

- **Eğitim ve öğretimi çağdaş esaslara göre düzenlemek**
- Eğitim ve öğretim kurumlarında laikleşmeyi sağlamak
- **Eğitim kurumlarında eğitim-öğretim birliğini sağlamak**
- Kültür çatışmalarını ortadan kaldırmak
- **Milli, bilimsel ve çağdaş değerlerle donanmış bir nesil yetiştirmek**

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU (3 MART 1924)

- ✓ Eğitim-öğretimde birlik sağlanmış, tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.
- ✓ **Medreseler kapatılmıştır.** (*laik ve çağdaş eğitim*)
- ✓ **Yabancı okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış,** böylece eğitim ve öğretim faaliyetlerinden kaynaklanan **kültür çatışmaları önlenmeye çalışılmıştır.**
- ✓ Yabancı okullara **Türkçe, Tarih ve Coğrafya dersleri konulmuş** ve bu derslerin Türk öğretmenler tarafından okutulması sağlanmıştır. (*milliyetçilik*)
- ✓ **Karma ve laik eğitime geçilmiş,** eğitimin **çağdaşlaşması ve laikleşmesi** sağlanmıştır.

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Püf bilgi:

Tevhidi Tedrisat Kanunu;

Medreseleri kapatarak eğitimi bilimsel hale getirdiği için
Laiklik ilkesi ile,

Tüm okulları Milli Eğitim Bakanlığına bağlayarak **eğitimi milli**
hale getirdiği için Milliyetçilik ilkesi,

Karma eğitimi getirdiği için Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Milli Eğitim Temel Kanunu - Mart 1926

- İlk ve orta öğretimin esasları tespit edilmiş,
- **Bütün okul açma faaliyetleri devletin kontrolüne alınmış,**
- İlköğretim parasız ve zorunlu hale getirilmiş,
- **Eğitimin millileştirilmesi ve çağdaşlaştırılması** amaçlanmıştır.

Ayrıca;

- ✓ 1926'da çıkarılan bir kanunla **ticaret hayatında Türkçe kullanılması** öngörülmüştür.
- ✓ 1927'de çıkarılan bir kanunla **sokak adları Türkçeleştirilmiştir.**
- ✓ 1928'de Arap rakamları kaldırılarak **uluslararası rakamlar kabul edilmiştir.**

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

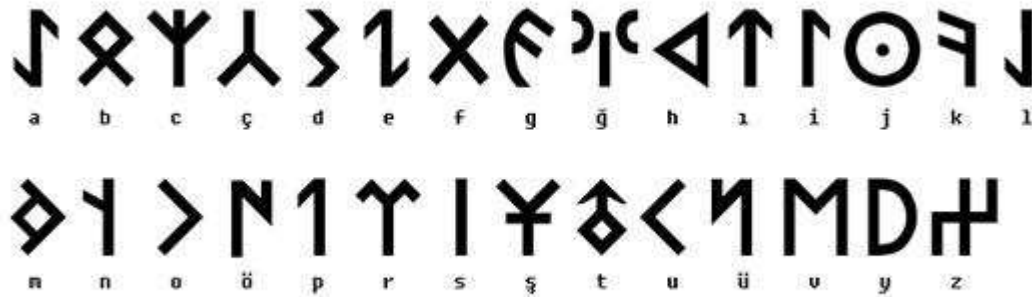
Millî Eğitim Sisteminin Esasları

- **Eğitimin millî olması**
- **Öğretim birliği ve karma eğitim**
- Eğitimin yaygınlaştırılması
- **İlköğretimin zorunlu ve parasız olması**
- Öğretimde teori ve uygulamanın birlikte yürütülmesi
- Öğretim programlarının sosyal hayatın ihtiyaçlarını ve çağın gereklerini karşılaması
- **Öğretim programlarının millî ve bilimsel olması**
- Eğitim ve öğretimde disiplin ilkesi
- Öğretmenin gerçek bir yol gösterici olması

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

HARF İNKILABI (1 KASIM 1928)

Türkler tarih boyunca çeşitli alfabeler kullanmışlardır. **Göktürk, Uygur** ve **Arap** alfabeleri. İslamiyet'in kabulünden sonra **Arap alfabesi** kullanılmaya başlandı. **Osmanlı Devleti de Arap alfabesini kullanıyordu.**

Göktürk alfabesi

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Harf İnkılabını Gerektiren Nedenler

- **Okuma yazmayı kolaylaştırmak,**
- **Okur - yazar oranını arttırmak,**
- **Konuşma dili ile yazı dili arasındaki farkı ortadan kaldırmak** amacıyla **1 Kasım 1928**'de Arap alfabesi kaldırılarak **Latin alfabesi** kabul edilmiştir.

Böylece;

- ✓ **Okuma yazma bilenlerin sayısında artış olmuş ve bilimsel çalışmalar hızlanmıştır.**
- ✓ **Basılan kitap sayısı artmış, batılılaşma ve çağdaşlaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.**
- ✓ Milli kültürümüz gelişmeye başlamıştır.

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

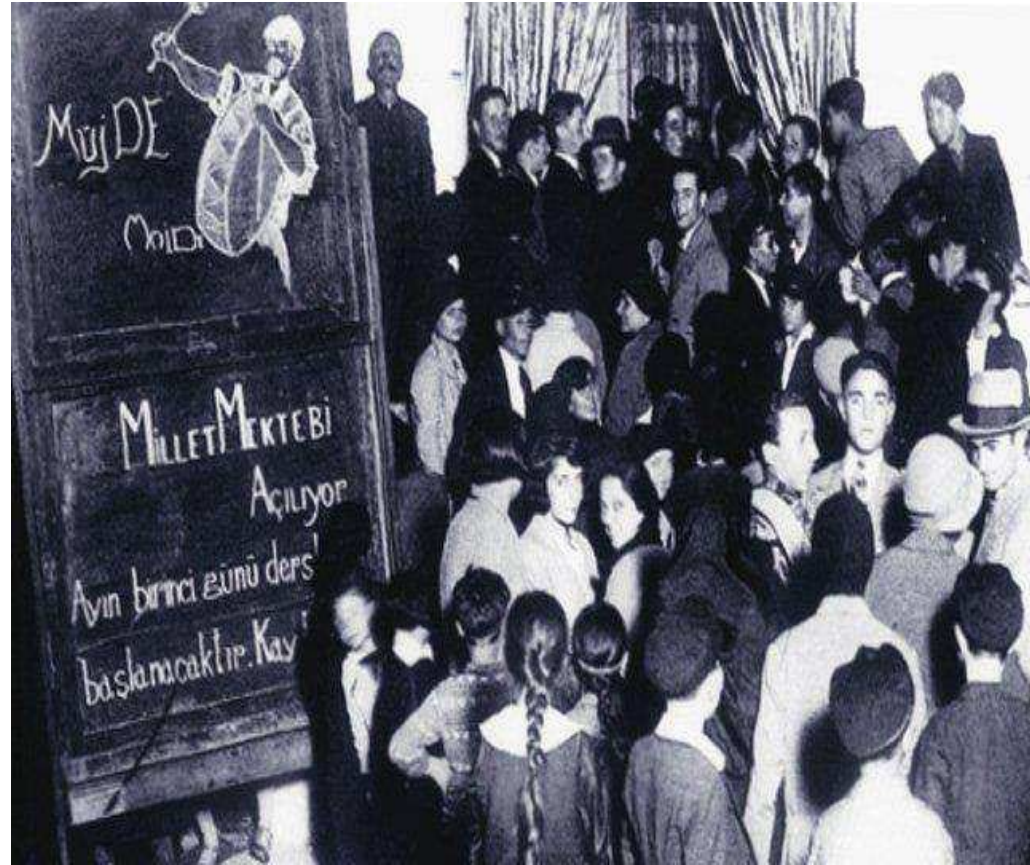
Bilgi:

Okur-yazar olmayan yetişkinlere okuma yazma öğretmek ve yeni Türk harflerinin tanıtılmasını sağlamak için

Millet Mektepleri açılmış (1928) ve ülke genelinde okuma - yazma seferberliği başlatılmıştır.

24 Kasım 1928'de Atatürk'e

Başöğretmen unvanı verilmiştir.

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Türk Tarih Kurumunun Açılması (15 Nisan 1931)

- Türk tarihinin sadece Osmanlı ve İslam tarihiyle sınırlı olmadığını göstermek
- **Türk milletinin geçmişini araştırıp eski Türk tarihini de aydınlatmak**
- **Türklerin dünya uygarlığına yaptıkları hizmetleri ve katkıları ortaya koymak**
- Ümmetçi tarih anlayışı yerine **milli tarih anlayışı oluşturmak**
- **Türkler hakkında yapılan olumsuz propagandaları ortadan kaldırmak için kurulmuştur.**

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Püf yorum:

Türk Tarih Kurumu'nun açılmasıyla **Türk tarihi ile ilgili çalışmalar hızlanmış;** ümmetçi tarih anlayışından **milli tarih anlayışına** geçilmiştir.

"Türk çocuğu atalarını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır."

Atatürk

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Türk Dil Kurumunun Kurulması (12 Temmuz 1932)

- ✓ **Türk dilini yabancı dillerin etkisinden kurtarmak**
- ✓ **Konuşma ve yazı dili arasındaki birlikteliği sağlamak**
- ✓ **Türkçeyi bilim dili haline getirmek**
- ✓ **Türk dilinin zenginliğini ortaya çıkarmak** amacıyla kurulmuştur.

Bilgi:

**Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih
Kurumunun açılması**

Atatürk'ün **milliyetçilik** ilkesiyle doğrudan ilgilidir.

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

ÜNİVERSİTE REFORMU (1933)

- Mustafa Kemal, **bilimsel gelişmeleri hızlandırmak ve ulusal değerlere bağlı bilim insanları yetiştirmek** istiyordu. Bu amaçla Türkiye'deki yükseköğretimi incelemesi ve bir reform tasarısı hazırlaması için İsviçre'den **Prof. Dr. Albert Malche** davet edildi.
- Malche, yaptığı incelemeler sonunda bir rapor hazırladı. Bu rapor temel alınarak yapılan **Üniversite Reformu** ile Osmanlı Devleti'nde 20. yüzyılın başlarında kurulmuş olan Darülfünun, 1933'te **İstanbul Üniversitesi**ne dönüştürüldü. Üniversitede tıp, edebiyat, hukuk ve fen fakülteleri ile çeşitli yüksekokullar oluşturuldu.
- Ayrıca **Ankara Hukuk Mektebi, Gazi Eğitim Enstitüsü, Yüksek Ziraat Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Okulu, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi** gibi yükseköğretim kurumları açılmıştır.

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

EĞİTİM, KÜLTÜR, SANAT VE SPOR ALANINDAKİ DİĞER GELİŞMELER

- Ankara'da **Musiki Muallim Mektebi** (1924) açılmıştır. (*müzik*)
- Türk sporunun ilk resmi örgütü olan **Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı** (1924) kurulmuştur. (*spor*)
- 1925 yılında **Ankara Hukuk Mektebi** açılmıştır (İlk Yüksekokul).
- Sanayii Nefise Mektebi **Güzel Sanatlar Akademisi**'ne dönüştürülmüştür (1928). (*sanat*)
- 1932'de **Halkevleri (Halk Eğitim Merkezleri)** kurulmuştur.
- Ankara'da **Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi** (1936) (*kültür*)
- **Devlet Konservatuvarı** (1936) açılmıştır. (*sanat*)
- İstanbul'da **Resim ve Heykel Müzesi** açılmıştır. (1937) (*sanat*)

T.C. İnkılap Tarihi

Ders Notu + Yazılı + Online Test + Online Etkinlik +
LGS Denemeleri ve Bilgi Kartları
için

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

ŞAPKA VE KILIK KIYAFET KANUNU (25 KASIM 1925)

- Osmanlı Devleti zamanında **kılık kıyafet konusunda birlik yoktu**. Bu durum toplumda hoş bir görünüm oluşturmuyordu.
- **Türk toplumunu görünüş itibariyle de çağdaş bir görünüme kavuşturmak için Şapka Kanunu** çıkarıldı ve kılık kıyafet konusunda inkılap yapıldı.

Püf bilgi: Atatürk ilk kez **Kastamonu**'da şapka giymiştir.

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

Kılık kıyafet inkılabı ile;

- **Giyim-kuşamda çağdaşlaşma sağlandı.**
- **Kıyafet karmaşasına son verilerek mili birlik beraberlik sağlandı.**

Püf bilgi:

Şapka ve Kılık Kıyafet Kanunu;

- **Çağdaşlaşmayı amaçladığı için **İnkılapçılık** ilkesi ile,**
- **Görünüm olarak da eşitliği amaçladığı için **Halkçılık** ilkesi ile ilgilidir.**

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

TEKKE, ZAVİYE VE TÜRBELERİN KAPATILMASI (30 KASIM 1925)

Tekke; tarikatların toplandıkları ve mensuplarına eğitim verdikleri yerlere verilen addır. **Zaviye** ise tekkenin daha küçüğüdür.

- **Tekke ve zaviyeler, Osmanlı devletinde tarikatların faaliyet yaptığı yerlerdi.** Osmanlı devletinin son zamanlarında **tekke ve zaviyeler esas görevlerinden uzaklaşmışlar ve halkın din duygularının istismar edildiği yerler haline gelmişlerdi.**
- **İnsanların dini duygularını sömüren ve gerçek amacından uzaklaşmış** bu kurumlar kapatılmıştır. Ayrıca şeyhlik, dervişlik, dedelik gibi unvanlar da kaldırılmıştır.

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

Böylece;

- **Türk halkının bilime, akılcılığa ve laik düşünceye yönelmesi,**
- **Birlik beraberliğin sağlanması** yönünde önemli bir adım atıldı.
- **Şeyh, derviş, mürit gibi unvanların kullanılması ve bunlarla ilgili elbiselerin giyilmesi ve muskacılık yasaklandı.**

"Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler ve mensuplar memleketi olamaz." Atatürk

Bilgi: Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, **Laiklik ve Halkçılık** ilkesi ile ilgilidir.

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

TAKVİM, SAAT VE ÖLÇÜLERDE DEĞİŞİKLİK

- Osmanlı Devletinde kullanılan **Hicri ve Rumi takvim** kaldırılarak yerine **Miladi Takvim** ve **uluslararası saat sistemi** kabul edildi. (26 Aralık 1925) 1 Ocak 1926'dan itibaren kullanılmaya başlandı.
- 20 Mayıs 1928'de **Arap rakamları** yerine **uluslararası rakamlar** kabul edildi.
- 26 Mart 1931'de eski ölçü birimleri (*okka, endaze, arşın*) yerine **kilogram, metre ve litre** kabul edildi.
- **Hafta tatili Cuma** gününden **Pazar** gününe alındı. (1935)

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

Takvim	Saat	Rakamlar	Ağırlık Ölçü Birimi	Uzunluk Ölçü Birimi
		01234 56789		
hicri takvim	alaturka saat	Arapça rakamlar	okka, dirhem	arşın, kulaç
miladi takvim	uluslararası saat	uluslararası rakamlar	kilogram	metre

Eski

Yeni

Püf bilgi:

Takvim, Saat ve Ölçülerde değişikliğin amacı, **Batılı /Avrupalı devletlerle olan ekonomik ilişkilerde kolaylık ve birlik sağlanmasıdır.**

Takvim, saat ve ölçülerde yapılan inkılaplar, **İnkılapçılık** ilkesi ve **Çağdaşlaşma** hedefi ile ilgilidir

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

SOYADI KANUNU (21 HAZİRAN 1934)

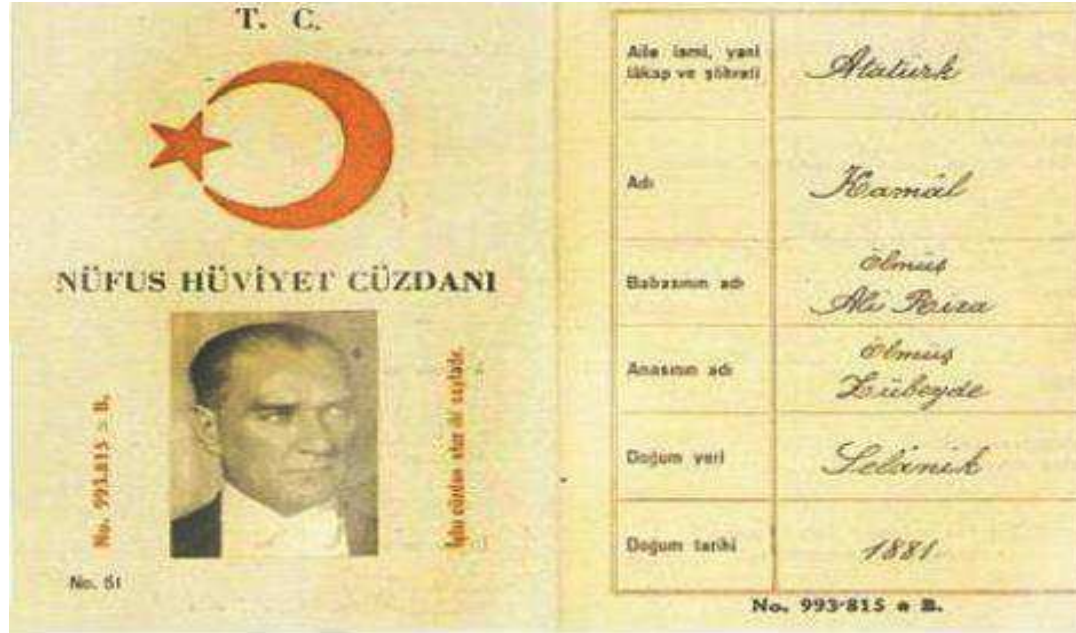
- Osmanlı Devletinde insanların bir soyadları yoktu. İnsanları ayırt etmek için **yer adları, ana baba adları ya da lakaplar** kullanılıyorlardı. Bu durum **devletle olan resmi ilişkilerde (okul-vergi-askerlik-tapu) karışıklığa neden oluyordu.** Bu karışıklığa son vermek için **Soyadı Kanunu** çıkarıldı.

Böylece;

- İnsanların **toplum hayatında kolayca tanınmaları** sağlandı.
- Ayrıca **ağa, paşa, bey, hacı, hoca** gibi ayrıcalık belirten lakap ve unvanlar ile Osmanlı Devletinden kalan nişan ve rütbelerin kullanılması yasaklandı.
- **Uluslararası ilişkilerde düzen sağlandı.**

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

- TBMM tarafından Mustafa Kemal'e, **Atatürk** soyadı verildi.

Püf bilgi:

Soyadı Kanunu, ayrıcalıkları kaldırdığı ve eşitliği sağladığı için **Halkçılık** ilkesi ile ilgilidir.

TOPLUMSAL ALANDA İNKILAPLAR

KADINLARA SİYASİ HAKLARIN VERİLMESİ

- **Belediye seçimlerine** katılma hakkı verilmesi (1930) İlk siyasi haktır.
- **Muhtar olma** hakkının verilmesi (1933)
- **Milletvekili seçme- seçilme** hakkının verilmesi (1934)
- 1935'te yapılan seçimlerde meclise 18 kadın milletvekili girmiştir.

Püf bilgi: Türk kadını birçok Avrupa ülkesinden önce siyasi haklarına kavuşmuştur.

Püf bilgi: Kadınlara seçme ve seçime hakkının verilmesi; seçme ve seçilme hakkı olduğu için **Cumhuriyetçilik** ilkesi ile, bu hak kadınlara da verildiği için **Halkçılık** ilkesi ile ilgilidir.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

İZMİR İKTİSAT KONGRESİ (17 ŞUBAT 1923)

Osmanlı Devleti'nde;

- ✓ **Kapitülasyonlar**
- ✓ **Sanayi İnkılâbı**nın gerçekleştirilememesi
- ✓ **Duyunu Umumiyenin** (Genel Borçlar İdaresi) kurulması
- ✓ Yeraltı ve yerüstü kaynaklarının **yabancıların eline geçmesi**
- ✓ Bankacılık, ticaret, ulaşım sektörlerinin **yabancıların elinde olması**

gibi nedenlerle milli bir ekonomi kurulamamıştı.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

➤ **İzmir İktisat Kongresi; yeni Türk devletinin ekonomi politikasını belirlemek ve ekonomik bağımsızlık yolunda gerekli çalışmaları yapmak** amacıyla çiftçi, tüccar, sanayici ve işçi temsilcilerinin katılımı ile toplandı.

“Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, ekonomik zaferler ile taçlandırılmazlarsa kazanılan zaferler yaşayamaz, az zamanda söner.” *Atatürk*

- Lozan Barış Antlaşması'yla **kapitülasyonların kaldırılması, bağımsız ve milli bir ekonominin kurulması** için gerekli olan ortamı hazırlamış oldu.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

İzmir İktisat Kongresinde alınan kararlar

- ✓ **Kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.**
- ✓ Küçük işletmelerden **fabrikalaşmaya geçilmelidir.**
- ✓ **Demiryolu ulaşımına** öncelik verilmelidir.
- ✓ **Milli bankalar** kurulmalıdır.
- ✓ **Hammaddesi yurt içinde olan** ürünlerle ilgili sanayi dalları kurulmalıdır.
- ✓ **Yabancıların elinde bulunan işletmeler satın alınarak millileştirilmelidir.**

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

- Kongrede ekonomik bağımsızlığı amaçlayan **Misak-ı İktisadi (Ekonomi Andı)** kabul edilmiştir.
- Buna göre; **milli kaynaklarımız kendi imkânlarımızla yine millet için değerlendirilecek ve yabancılara bağımlı kalınmayacaktı.**
- İzmir İktisat Kongresi'nde daha çok **liberal bir ekonomik kalkınma politikası** benimsenmiş, devletin ekonomik alanda **özendirici ve koruyucu** bir rol üstlenmesi hedeflenmiştir.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

Bilgi:

İzmir İktisat Kongresine;

- Her kesimden insanın katılması halkçılık ilkesi,
- Milli bir ekonomi amaçlanması milliyetçilik ilkesi,
- Kalkınmanın devlet eliyle gerçekleştirilmesi devletçilik ilkesi ile ilgilidir.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

Cumhuriyetin ilk yıllarında, **devlet-vatandaş işbirliğine dayalı liberal bir ekonomi politikası** izlenmiş ancak;

- **Özel teşebbüsün yetersiz kalması ve teknik eleman azlığı,**
- **Vatandaşın gelir seviyesinin çok düşük olması,**
- **1929 Dünya Ekonomik bunalımı**

gibi nedenlerle 1933'e kadar istenilen sanayileşme sağlanamamış, bu yüzden **devletçi bir ekonomi politikası** uygulanmaya başlanmıştır.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

TARIM ALANINDAKİ GELİŞMELER

- Osmanlı Devleti zamanında köylüden alınan **Aşar vergisi** (**1/10 oranındaki ürün vergisi**) kaldırıldı. (1925)

Bilgi: Aşar verginin kaldırılması ile **köylüyü ağır vergi yükünden kurtarmak ve tarımsal üretimi arttırmak** amaçlanmıştır.

Köylünün yararına bir uygulama olduğu için **Halkçılık** ilkesi ile ilgilidir.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

TARIM ALANINDAKİ GELİŞMELER

- **Toprak Reformu** yapıldı ve köylüye toprak mülkiyeti sağlandı.
- **Tarım Kredi Kooperatifleri** kuruldu.
- Ankara'da **Atatürk Orman Çiftliği** kuruldu.
- **Yüksek Ziraat Enstitüsü** kuruldu.
- **Ziraat okulları** açıldı.
- **Örnek çiftlikler** kuruldu.
- **Makineleşmeye** önem verildi.

Püf yorum: Atatürk, Ankara'da kurduğu Atatürk Orman Çiftliği ile **köylüye modern tarım konusunda örnek olmayı** amaçlamıştır.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

KABOTAJ KANUNU - 1 TEMMUZ 1926

Kabotaj; bir ülkenin kendi karasularında (deniz ve limanları arasında) yük ve yolcu taşıma hakkıdır.

Bu hak Osmanlı Devletinde **yabancı şirketlere** verilmişti. Bu durum **ekonomik bağımsızlığımıza ve egemenlik haklarımıza** aykırı bir durumdu.

- Kabotaj Kanununun kabul edilmesi ile **limanlarımız arasındaki yük ve yolcu taşıma hakkı** Türklere verildi.
- Türk karasularında yük ve yolcu taşıma hakkının Türklere ait olduğu kabul edildi. (**1 Temmuz 1926**)

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

Bilgi:

Kabotaj Kanunu;

- **Denizyollarını millileştirdiği** için **Milliyetçilik** ilkesi ile,
- **Ekonomi** ile ilgili olduğu için **Devletçilik** ilkesi,
- **Egemenlik haklarımızla** ilgili olduğu için **milli bağımsızlık** ile ilgilidir.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

EKONOMİ ALANINDAKİ DİĞER GELİŞMELER

- 1924'te **İş Bankası**, 1925 yılında **Ticaret ve Sanayi Odaları** kuruldu.
- **Özel sektörü özendirmek** amacıyla 1927'de **Teşvik-i Sanayi Kanunu** çıkarıldı. Ancak **özel sermaye yetersizliği ve 1929 Dünya ekonomik krizinin etkisiyle** istenilen sonuç elde edilemedi.
- **Özel sermaye yetersiz olduğundan karma ekonomi** modeli benimsendi.
- 1933'te **I. Beş Yıllık Kalkınma Planı** uygulanmaya konularak, devlet eliyle önemli tesisler açılmıştır. **Sümerbank, merinos, cam, kâğıt, deri, şeker ve demir - çelik fabrikaları** kuruldu.

EKONOMİ ALANINDA İNKILAPLAR

- ✓ 1938'de hazırlanan **İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı** 2.Dünya savaşı nedeniyle uygulanamadı.
- ✓ Ülkemizdeki **maden kaynaklarını araştırmak** için **Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü** kuruldu.(1935)
- ✓ Maden yataklarını işletmek için **Etibank** kuruldu.
- ✓ Dokuma sanayini geliştirmek için **Sümerbank** kuruldu.
- ✓ **Birçok yabancı kuruluş devletleştirildi.**

T.C. İnkılap Tarihi

Ders Notu + Yazılı + Online Test + Online Etkinlik +
LGS Denemeleri ve Bilgi Kartları
için

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

SAĞLIK ALANINDA İNKILAPLAR

SAĞLIK ALANINDA İNKILAPLAR

- Cumhuriyet döneminde **milletin sağlığını korumak ve güçlendirmek, bulaşıcı ve salgın hastalıkları önlemek ve sağlıklı nesiller yetişmesini** sağlamak için;
 - Koruyucu hekimliğe önem verilerek **Hıfzısıhha Enstitüsü** (*Sağlığı Koruma*) kuruldu.
 - İlk Hıfzısıhha Enstitüsüne Sağlık Bakanı **Refik Saydam**'ın adı verildi.

SAĞLIK ALANINDA İNKILAPLAR

- **Verem** o önemde yaygın bir hastalıktı. Bu hastalıkla mücadele etmek için Behçet Uz'un girişimiyle,
 - ✓ 1923'te **İzmir Veremle Mücadele Cemiyeti**;
 - ✓ 15 Ağustos 1924'te İstanbul'da **Sanatoryum**;
 - ✓ 1925'te Veremle mücadele için ilk **Dispanser**;
 - ✓ 1927'de **İstanbul Veremle Mücadele Cemiyeti** kuruldu.
- 1930'da **Umumi Hıfzısıhha Kanunu** çıkarıldı. (*Umumi Hıfzısıhha Kanunu ile veremlilerin ihbar edilmesi ve önlem alınması ile ilgili kanundur.*)
- Behçet hastalığını ilk kez 1937 yılında **Hulusi Behçet** tanımladığı için bu hastalık onun adıyla anılır.

SAĞLIK ALANINDA İNKILAPLAR

Bilgi:

Sanatoryum: Uzun dönemli tedavi gerektiren hastalıklara sahip (verem) hastaların iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu.

Dispanser: Ayakta tedavisi yapılabilecek durumdaki hastaların, hafif tedavi edilerek, karşılığında ücret talep edilmeyen bakım evi.

Kurulan diğer kurumlar:

Kızılay, Yeşilay, Verem Savaş Dernekleri, Çocuk Esirgeme Kurumu gibi sosyal kuruluşlardır.

BİR CUMHURİYET KENTİ

- Atatürk, Ankara'nın **Cumhuriyete yakışır bir şehir olması için çalışmış, Ankara'da üniversiteler ve fakülteler kurmuş, şehrin planlı gelişmesi için çaba göstermiştir.**
- Bu amaçla **1928 yılında bir yarışma düzenlenmiş**, bu yarışmayı **Alman Mimar Hermann Jansen** kazanmıştır.
- **Hermann Jansen**, Ankara'nın gelecek 50 yılını düşünerek 300 bin nüfuslu şehir planı yapmıştır.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

İLELEBET CUMHURİYET NUTUK

NUTUK

- **Nutuk**, yeni Türk devletinin birinci ağızdan ve belgelere dayalı olarak yazılan ilk tarihidir.
- Yazarı **Gazi Mustafa Kemal Atatürk**'tür.
- Nutuk, **Söylev** ve **Büyük Nutuk** adlarıyla da anılır.
- Atatürk, **Kurtuluş Savaşı yıllarında verdiği mücadeleleri, Cumhuriyetin ilanından sonra yaptığı çalışmaları Türk insanına anlatabilmek amacıyla** bu kitabı kaleme almıştır.
- Nutuk, **15-20 Ekim 1927** tarihleri arasında **Cumhuriyet Halk Partisinin Ankara da toplanan İkinci Büyük Kongresinde** Atatürk tarafından okunmuştur.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK
NUTUK
(SÖYLEV)

NUTUK

- **Nutuk, 1919'dan başlayarak 1927 ye kadar olan tarih dilimini incelemektedir.** Bu dönem üç bölümde ele alınmıştır.

1- Kuvayı Milliye Dönemi (1919-1920) *(Samsun'a çıkıştan TBMM'nin açılışına kadar)*

2- TBMM Dönemi (1920-1923) *(TBMM'nin açılışından Cumhuriyetin ilanına kadar)*

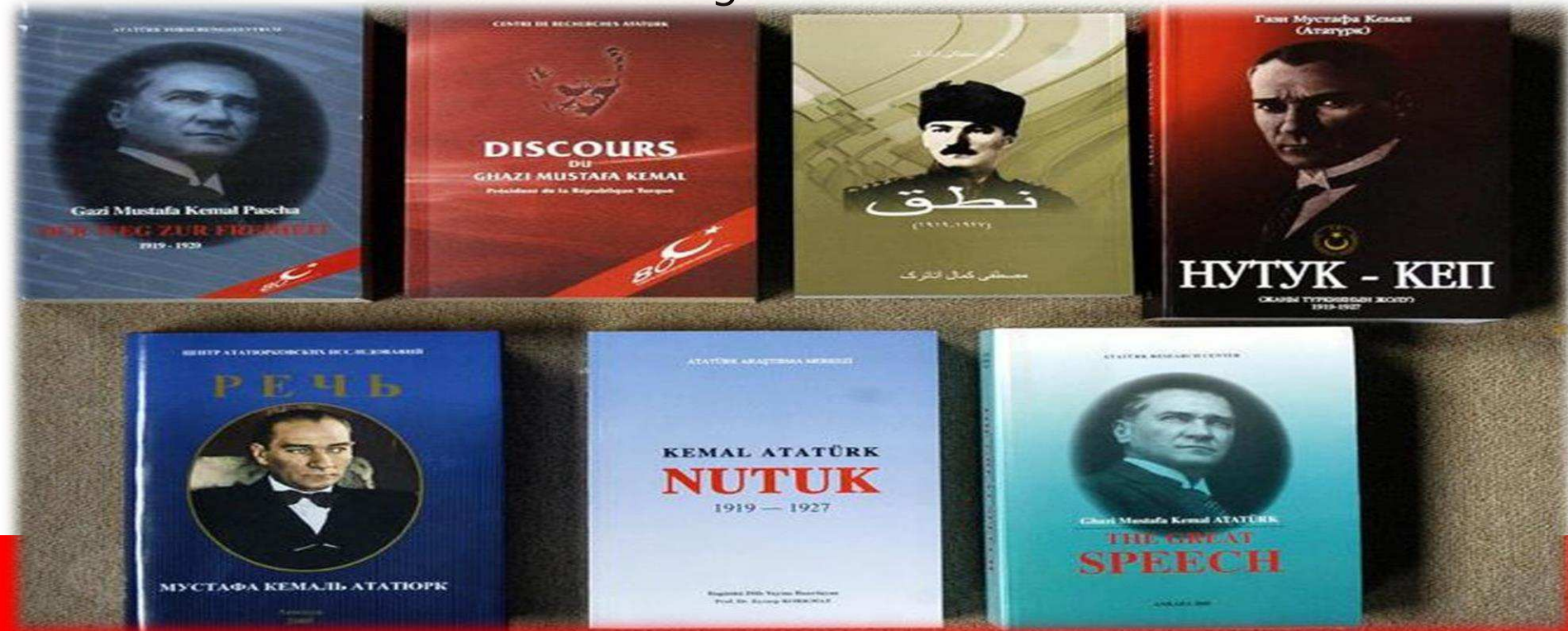
3- Cumhuriyet Dönemi (1923-1927) *(Cumhuriyetin ilanından Ekim 1927'ye kadar)*

NUTUK

- ✓ Atatürk bu eserinde, **ulusal varlığı sona ermiş sayılan büyük bir milletin, bağımsızlığını nasıl kazandığını, bilim ve tekniğin en son ilkelerine dayanan ulusal ve çağdaş bir devleti nasıl kurduğunu** anlatmaya çalışmıştır.

Püf yorum:

Nutuk'un birçok dile çevrilmesi onun **evrensel** bir eser olduğunu gösterir.

ONUNCU YIL NUTKU

- Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal, **29 Ekim 1933**'te **Türkiye Cumhuriyeti'nin onuncu yılı kutlamalarında** Ankara Hipodromu'nda halka seslendi.
- **Onuncu Yıl Nutku** olarak adlandırılan bu söylevde, Millî Mücadele yıllarından başlayarak kısa sürede bağımsızlığın kazanılması ve uygar milletler arasına girme yolunda alınan mesafeye vurgu yaptı.
- Kısa sürede **elde edilen başarıların yeterli görülmemesi** gerektiğini söyleyerek millete **çağdaş medeniyetler seviyesine çıkma** hedefini göstermiştir.

ONUNCU YIL NUTKU

"Yurttaşlarım! **Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü,** temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan **Türkiye Cumhuriyeti'dir...**

Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Millî kültürümüzü, muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız. **(İdealistliği)**

Çünkü **Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır, Türk milleti zekidir. Çünkü Türk milleti millî birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir.** Ve çünkü Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müspet ilimdir.."

NUTUK

Atatürk “Nutuk” adlı eserini “**Gençliğe Hitabe**” ile bitirmiştir. Atatürk bu bölümde, **Millî Mücadele’nin başladığı günlerdeki genel durumu anlatmış ve benzer bir durum karşısında Türk gençlerinin takip etmesi gereken yolu göstermiştir.**

Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahili ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok nâmüsalt bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen: Türk istiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Mustafa Kemal Atatürk
20 Ekim 1927

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

ATATÜRKÇÜLÜĞÜN NİTELİKLERİ

- 1-Milli birlik ve ülkenin bütünlüğüne** önem verir.
- 2-Egemenliğin**(yönetim gücünün), **millete ait olmasını** esas alır.
- 3-Bağımsızlık ve özgürlükten** yanadır.
- 4-Türk toplumunu, çağdaş uygarlık seviyesinin üzerine çıkarmayı** amaçlar.
- 5-Akılcı ve bilimseldir.**
- 6-Yurtta ve dünyada barıştan yanadır.**
- 7-Gelişmeye ve yeniliklere açıktır.**
- 8-Dünyadaki insanlığın ortak değerlerini taşıdığı için evrenseldir.**
- 9-Atatürk ilkeleri bir bütündür; birbirinin devamı ve tamamlayıcısıdır.**

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

Atatürkçülüğün Özellikleri

- **Tam bağımsızlığı** sağlamayı hedefler.
- **Milli egemenliğe** dayalı güçlü bir devleti öngörür.
- Milli kültürümüzü **akıl ve bilimin** yol göstericiliğinde çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarmayı hedefler.
- Milli birlik ve beraberliğin sağlanmasını ve sürdürülmesini hedefler.
- **Türk milletinin ihtiyaçlarından, tarihi gerçeklerinden** doğmuş, temelinde Türk tarihi ve kültürü olan **milli bir düşünce** sistemidir.
- **Akılcılık ve bilimselliği** esas alır. Dogmalara dayanmaz.
- **Yeniliklere açık, dinamik** bir düşünce sistemidir.
- Atatürk ilke ve inkılaplarıyla bir bütündür.

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

ATATÜRK İLKELERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ

- **Türk milletinin ihtiyaçlarından** doğmuştur.
- Hem söz hem de uygulama ile belirlendikleri için **uygulanabilir** ilkelerdir.
- **Akla, mantığa uygun** bir düşünce sistemidir.
- **Birbirinden ayrılamaz, tek tek değerlendirilemez.**
- Türk milletinin ruhuna, yüksek karakterine, gelenek ve göreneklerine uygundur.
- Kabul edilmelerinde herhangi bir **dış baskı ve taklitçilik yoktur.**
- **Millî ihtiyaçlardan** kaynaklanan bir düşünce sisteminin ürünüdür.
- Gerçeklere dayanan, geleceğe yönelik, **birbiriyle uyumlu** ilkelerdir.
- **İleriye yöneliktir ve çağdaşlaşmayı hedef almıştır.**
- **Gücünü Türk milletinden, ilham kaynağını ise tarih bilincinden, evrensel değerlerden ve millî kültürümüzden alır.** Dışarıdan alınan yabancı bir düşünce sistemi değildir.

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

ATATÜRK İLKELERİNİN AMAÇLARI

- Türk toplumunu, **aklın ve bilimin öncülüğünde çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkarmayı** amaçlar.
- Ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkabilmesi için, **hem ekonomik kalkınmayı hem de millî kültürümüzün geliştirilmesini esas alır.**
- Atatürk ilkeleri, **vatan, millet, millî kültür esaslarını içermektedir.**
- Atatürk ilkelerinin **uygarlık ve insanlık anlayışına ters düşen hiçbir düşünceyle bağlantısı yoktur.**
- **Atatürk ilkeleri Atatürkçü düşünce sisteminin temelini oluşturur.**
- Atatürk'ün devlet anlayışı **insan haklarına saygılı, milliyetçi, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti** modelidir.

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARININ DAYANDIĞI TEMEL ESASLAR

1. Millî tarih bilinci
2. **Vatan ve millet sevgisi**
3. Millî dil
4. **Bağımsızlık ve özgürlük**
5. Millî kültürün geliştirilmesi
6. **Türk toplumunun çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarılması**
7. Türk milletine inanmak ve güvenmek
8. **Millî birlik ve beraberlik**
9. Ülke bütünlüğü
10. **Egemenliğin millete ait olması**

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLAR

ATATÜRK İLKELERİNİN ÖZELLİKLERİ

- ✓ **Milli egemenlik ve bağımsızlık temeline dayanır.**
- ✓ **Kaynağı Türk milli kültürüdür.**
- ✓ Taklitçi değildir. Kabul edilmelerinde dış baskı ve zorlama yoktur.
- ✓ **Evrensel ve barışçıdır.**
- ✓ Türk milletinin ihtiyaçlarından doğmuştur.
- ✓ **Hak ve özgürlükleri koruyucudur.**
- ✓ **Akılcı ve bilimseldir.**
- ✓ Birbiriyle uyumlu ve birbirini tamamlayıcıdır.
- ✓ Uygulamaya da yansımıştır.
- ✓ **Laik düşünce ve hukuka dayanır.**

T.C. İnkılap Tarihi

Ders Notu + Yazılı + Online Test + Online Etkinlik +
LGS Denemeleri ve Bilgi Kartları
için

